

Cauza C-406/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

20 iunie 2022

Instanța de trimitere:

Krajský soud v Brně (Republica Cehă)

Data deciziei de trimitere:

20 iunie 2022

Reclamant:

CV

Pârât:

Ministerstvo vnitra České republiky

Obiectul procedurii principale

Acțiune îndreptată împotriva deciziei pârâtului de respingere a cererii de protecție internațională a solicitantului ca fiind vădit neîntemeiată.

Obiectul deciziei preliminare

Instanța de trimitere solicită interpretarea anumitor dispoziții din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (denumită în continuare „directiva”).

Întrebări preliminare

1. Criteriul de desemnare ca țară de origine sigură în sensul articolului 37 alineatul (1) [din directivă] prevăzut în anexa I litera b) la aceasta - faptul că țara în cauză asigură protecția împotriva persecuției sau a relelor tratamente prin respectarea drepturilor și a libertăților prevăzute de Convenția europeană pentru

protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special drepturile de la care nicio derogare nu este permisă în conformitate cu articolul 15 alineatul (2) din convenția menționată anterior - trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care o țară derogă de la obligațiile care îi revin în temeiul convenției pe durata stării de pericol public în sensul articolului 15 din convenție, aceasta nu mai îndeplinește criteriul relevant pentru a fi considerată țară de origine sigură?

2. Articolele 36 și 37 [din directivă] trebuie interpretate în sensul că împiedică un stat membru să desemneze o țară terță ca fiind o țară de origine sigură doar parțial, cu anumite excepții teritoriale, în cazul în care nu se aplică prezumția că o astfel de parte a țării este sigură pentru solicitant, iar în cazul în care un stat membru desemnează o țară ca fiind sigură cu astfel de excluderi teritoriale, atunci țara în întregime nu poate fi considerată o țară de origine sigură în sensul acestei directive?

3. În cazul în care răspunsul la oricare dintre cele două întrebări menționate mai sus este afirmativ, articolul 46 alineatul (2) [din directivă] coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că instanța care se pronunță asupra unei căi de atac împotriva unei decizii prin care se constată că o cerere este vădit nefondată în conformitate cu articolul 32 alineatul (2) [din directivă], emisă în cadrul unei proceduri în temeiul articolului 31 alineatul (8) litera b) [din directivă], ar trebui să ia în considerare din oficiu (*ex officio*), chiar și în absența vreunei obiecții din partea solicitantului, de faptul că desemnarea unei țări ca fiind sigură este contrară dreptului Uniunii pentru motivele expuse?

Dispozițiile de drept al Uniunii și de drept internațional invocate

Articolele 18 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „**carta**”).

Considerentele 11, 12, 40-42, 46, articolul 1, articolul 31 alineatul (8), articolul 32 alineatul (2), articolele 36, 37 și 46 din **directivă**, precum și anexa I la **directivă**.

Protocolul (nr. 24) privind dreptul de azil pentru resortisanții statelor membre ale Uniunii Europene (denumit în continuare „**Protocolul nr. 24**”).

Articolul 15 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „**convenția**”) și articolul 3 din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților.

Dispozițiile naționale invocate

În conformitate cu articolul **16 alineatele (2) și (3) din zákon č. 325/1999 Sb. o azylu (Legea nr. 325/1999 privind azilul, denumită în continuare „Legea privind azilul”), o cerere de protecție internațională este respinsă ca fiind vădit nefondată**

dacă solicitantul provine dintr-o țară pe care Republica Cehă o consideră o țară de origine sigură, cu excepția cazului în care solicitantul demonstrează că țara respectivă nu poate fi considerată ca atare în cazul său. În cazul în care există motive pentru o astfel de respingere, nu se va aprecia dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru acordarea azilului sau a protecției subsidiare și dacă acesta nu a prezentat fapte care să demonstreze că este posibil să fie supus persecuției sau amenințat cu vătămări grave.

În conformitate cu **articolul 3d din** Legea privind azilul, un solicitant de protecție internațională are dreptul de a rămâne pe teritoriul Republicii Ceha, dar acest lucru nu conduce la o cerere de permis de ședere. Conform **articolului 2 alineatul (1) litera b)**, un străin are statutul de solicitant de protecție internațională pe durata termenului de introducere a unei acțiuni și pe durata procedurilor judiciare privind o acțiune împotriva deciziei ministerului în conformitate cu Codul de procedură administrativă, în cazul în care acțiunea suspendă executarea acesteia sau până când instanța districtuală emite un ordin prin care refuză suspendarea executării, în cazul în care străinul a solicitat acest lucru. În conformitate cu **articolul 32 alineatul (2) din** Legea privind azilul, introducerea unei căi de atac împotriva unei decizii în sensul articolului 16 alineatul (2) din Legea privind azilul nu suspendă executarea acesteia. În temeiul **articolului 85b alineatul (1) din** Legea privind azilul, după ce s-a luat o decizie de respingere a unei cereri de protecție internațională ca fiind vădit nefondată, dacă aceasta nu a fost anulată de o instanță, sau după ce instanța districtuală a emis o ordonanță de refuz de suspendare a executării, dacă aceasta a fost solicitată, ministerul va emite din oficiu un ordin de părăsire a teritoriului împotriva străinului, cu o perioadă de valabilitate maximă de o lună.

În conformitate cu **articolul 2 alineatul (1) litera k) punctul 3 din** Legea privind azilul, o țară de origine sigură este considerată a fi o țară care a ratificat și respectă acordurile internaționale privind protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv standardele privind căile de atac efective. În conformitate cu vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasně ochraně cizinců (Regulamentul nr. 328/2015 privind punerea în aplicare a Legii privind azilul și a Legii privind protecția temporară a străinilor, denumit în continuare „**regulamentul**”), Republica Moldova, cu excepția Transnistriei, este considerată o țară de origine sigură.

În conformitate cu **articolul 73 din** zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (Legea nr. 150/2002, Codul de procedură administrativă, denumit în continuare „Codul de procedură administrativă”), instanța suspendă, la cererea reclamantului și după audierea părții adverse, executarea deciziei contestate în cazul în care executarea sau alte efecte juridice ale deciziei ar avea ca rezulta un prejudiciu disproporționat mai mare pentru reclamant decât prejudiciul care ar putea apărea pentru alte persoane ca urmare a suspendării executării acesteia și dacă acest lucru nu este contrar unui interes public important.

În conformitate cu **articolul 76 alineatul (1) litera c)** din Codul de procedură administrativă, instanța va anula decizia contestată din cauza unor vicii de procedură datorate unei nerespectări substanțiale a normelor de procedură în fața autorității administrative, în cazul în care decizia ar fi putut avea ca rezultat o decizie nelegală pe fondul cauzei.

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Reclamantul, originar din Moldova a depus o cerere de protecție internațională în Republica Cehă la 9 februarie 2022. Acesta și-a motivat cererea prin amenințările pe care le primește din partea unor persoane necunoscute. În anul 2015, el a fost martor la un accident în care o persoană aflată pe trotuar a fost lovită de o mașină și a murit. Reclamantul a văzut totul. Autorul a fugit de la locul accidentului. Reclamantul a sunat la ambulanță și la poliție. În aceeași seară, la el acasă au venit câteva persoane. Acestea purtau cagule. Ele l-au dus în pădure și l-au bătut. Apoi, reclamantul a fugit. S-a întors acasă, și-a dus fiica la un prieten pentru a o supraveghea și a anunțat poliția. Fiica a plecat apoi în siguranță la mama sa în Kazahstan. Poliția a declarat că va investiga cazul, dar că nu îl cunoaște pe autorul faptei și, prin urmare, nu îl poate ajuta pe reclamant. Reclamantul nu s-a mai întors acasă de teamă, ascunzându-se la prieteni. Două zile mai târziu, însă, s-a întors acasă și a constatat că locuința îi fusese incendiată. Reclamantul a fugit apoi din Moldova. Un prieten i-a procurat un pașaport românesc, pe baza căruia a intrat în Republica Cehă. A revenit în Moldova în 2016 și 2019. Cu toate acestea, a încercat să se asigure că nimeni, în afară de verișorii săi, nu a aflat acest lucru. Poliția investighează acest caz de șapte ani. Cu toate acestea, autorii nu au fost găsiți¹. Reclamantul nu a s-a plâns niciodată cu privire la comportamentul poliției.
- 2 Reclamantul a depus o cerere de protecție internațională (denumită în continuare „cererea reclamantului”) în vederea regularizării șederii sale în Republica Cehă. El a recunoscut că în 2016 a făcut obiectul unei măsuri de îndepărtare pentru doi ani, deoarece a prestat muncă în baza unui pașaport românesc falsificat, apoi în 2020 a primit un ordin de îndepărtare, care a fost reiterat la 23 ianuarie 2022.
- 3 Prin decizia din 8 martie 2022 (denumită în continuare „decizia de respingere”), pârâtul a respins cererea reclamantului ca vădit nefondată, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Legea privind azilul, pentru motivul că Republica Cehă consideră Republica Moldova, cu excepția Transnistriei, ca fiind o așa-numită țară de origine sigură, astfel cum se arată în regulament. De asemenea, pârâtul a colectat materiale din diverse surse cu privire la situația politică și de securitate și la respectarea drepturilor omului în Moldova.

¹ Aparent, poliția bănuiește cine este autorul, însă nu are dovezi împotriva acestei persoane care este căutată de 25 de ani.

- 4 În cazul în care solicitantul provine dintr-o țară de origine sigură, acesta are sarcina de a dovedi că țara în cauză nu poate fi considerată sigură în cazul său, ceea ce, potrivit pârâtului, reclamantul nu a reușit să facă din următoarele motive:
- 1) La momentul adoptării deciziei, nu existau informații potrivit cărora conflictul armat din Ucraina vecină s-a fi extins în Moldova.
 - 2) Deși nu poate fi exclusă existența unor cazuri de persecutare a persoanelor care se opun regimului de stat², în special prin urmărirea sau impunerea de sancțiuni discriminatorii acestora, reclamantul nu se încadrează în categoria acestor persoane.
 - 3) În ceea ce privește amenințările din partea unor persoane necunoscute, se presupune că acestea ar fi avut loc încă din 2015, iar reclamantul s-a întors ulterior de două ori în țara sa de origine; făcând acest lucru, el nu s-a folosit de toate formele de protecție disponibile (de exemplu, de la avocatul poporului sau de la organizații independente).
 - 4) Cererea reclamantului urmărește exclusiv regularizarea șederii sale în continuare în Republica Cehă.
- 5 Reclamantul a introdus o acțiune împotriva deciziei pârâtului, susținând că pârâtul nu a stabilit în mod corespunzător starea de fapt, nu a analizat cererea în întregime, luând în considerare preocupările subiective ale solicitantului, și nu a luat în considerare consecințele deciziei de respingere.
- 6 La 9 mai 2022, instanța districtuală a admis cererea reclamantului³ de suspendare a executării deciziei ca urmare a introducerii acțiunii din următoarele motive:
- 1) Reclamantul ar fi în pericol de a suferi prejudicii grave în Moldova din partea unor persoane care i-au cauzat deja prejudicii în trecut.
 - 2) La 8 mai 2022, trupele separatiste pro-ruse din Transnistria au fost plasate în stare de alertă de luptă.
 - 3) Moldova a instituit o derogare de la aplicarea obligațiilor sale în temeiul convenției.

² În sensul articolului 9 din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (denumită în continuare „Directiva 2011/95”).

³ În cazul în care reclamantul nu ar fi depus această cerere, acesta ar fi încetat să mai fie un solicitant de protecție internațională care are dreptul de ședere pe teritoriul Republicii Cehe.

- 7 Moldova a declarat stare de urgență în ianuarie 2022 din cauza crizei energetice. În consecință, la 25 februarie 2022, țara a notificat Consiliul Europei că revocă aplicarea obligațiilor sale în temeiul articolului 15 din convenție, inclusiv dreptul la libertatea de exprimare prevăzut la articolul 10. Cu o zi înainte, Parlamentul moldovean a declarat starea de asediu și de urgență de război ca răspuns la invazia Rusiei în Ucraina. La 3 martie 2022 - adică cu cinci zile înainte ca pârâtul să emită decizia sa, care nu ține cont de acest fapt - Moldova, din cauza unei noi amenințări la adresa securității, a revocat din nou aplicarea obligațiilor sale în temeiul convenției. La 28 aprilie 2022, aceasta a anunțat din nou prelungirea acestei revocări, deoarece la 21 aprilie 2022 Parlamentul Republicii Moldova a prelungit starea de urgență până la 23 iunie 2022.

Analiza întrebărilor preliminare

Instanța de trimitere urmărește să verifice implicațiile următoarelor aspecte pentru desemnarea unei țări ca țară de origine sigură:

- (a) țara a instituit o derogare de la aplicarea obligațiilor prevăzute de convenție în cazul unei stări de pericol public,
 - (b) statul membru a considerat că țara este sigură doar pentru o parte a teritoriului său, iar nu în întregime,
- și dacă una sau mai multe dintre aceste probleme conduc la încetarea calității de țară de origine sigură a țării respective,
- (c) dacă instanța administrativă, în cadrul unei proceduri împotriva unei decizii de respingere a unei cereri de protecție internațională, ar trebui să țină seama din oficiu (*ex officio*) de acest aspect.

În ceea ce privește prima întrebare preliminară (abrogarea aplicării obligațiilor care decurg din convenție în temeiul articolului 15 din aceasta)

- 8 Instanța de trimitere subliniază că din articolele 36 și 37 din directivă rezultă că prezumția unei protecții suficiente în țara de origine poate fi înlăturată în cazul unor motive imperative. Cu toate acestea, statul membru este obligat să se asigure că dispozițiile directivei sunt aplicate pe deplin⁴. Rezultă că, atunci când revizuieste o decizie de respingere a unei cereri bazate pe conceptul de țară de origine sigură, instanța Uniunii, în contextul dreptului la o cale de atac efectivă, ar trebui nu numai să evalueze dacă solicitantul a înlăturat efectiv această prezumție, ci și să analizeze dacă includerea generală a țării pe lista țărilor de origine sigure era conformă cu directiva.

⁴ A se vedea hotărârea Curții din 25 iulie 2018, A./Migrationsverket, C 404/17, punctele 25-26 și 31.

- 9 Respectarea drepturilor și libertăților prevăzute printre altele în convenție, în special a drepturilor care nu pot face obiectul niciunei derogări în temeiul articolului 15 alineatul 2 din convenție⁵, este indicată în anexa I la directivă ca fiind unul dintre criteriile de desemnare ca țară de origine sigură.
- 10 Derogarea de la aplicarea obligațiilor care decurg din toate așa-numitele drepturi susceptibile de derogări ale convenției nu înseamnă, desigur, că aceste drepturi „încetează să se aplice”. Totuși, ca urmare a unei astfel de excepții, statul în cauză câștigă o mai mare libertate de a le restricționa.
- a) Autoritățile naționale ale unei țări dispun de o marjă largă de apreciere în ceea ce privește ingerința în aceste drepturi, în comparație cu o situație obișnuită, iar nu cu o situație extraordinară⁶.
- b) Interferența cu aceste drepturi ar trebui să fie evaluată în mod diferit, și anume în funcție de două criterii: (i) respectarea domeniului de aplicare strict impus de situația de urgență și (ii) respectarea altor obligații în temeiul dreptului internațional (de exemplu, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice sau Convenția ONU împotriva torturii, la care Moldova este parte; sau Convențiile de la Geneva)⁷.
- 11 O interpretare literală ar putea duce la concluzia că, în urma unei derogări în temeiul articolului 15 din convenție, statul în cauză încetează într-adevăr să mai fie o țară sigură. Astfel, acesta declară că nu va mai proteja drepturile și libertățile în sensul convenției ca până acum. În acest sens, ar trebui să se facă referire la considerentul (42) al directivei, conform căruia recunoașterea unei țări terțe ca țară de origine sigură nu poate constitui o garanție absolută de securitate pentru resortisanții țării respective, precum și la anexa I, care subliniază că respectarea drepturilor susceptibile de derogare este fundamentală și apoi pune accentul pe drepturile nesuscetibile de derogare. Prin analogie, se poate face referire și la Protocolul nr. 24 care prevede că, în cazul în care un stat membru; ia măsuri de derogare de la obligațiile care îi revin în temeiul convenției, celelalte state membre sunt obligate să ia în considerare pentru examinare ulterioară o cerere de protecție internațională depusă de un resortisant al unui astfel de stat. Astfel, statul membru care ia măsuri de derogare încetează să mai fie o țară de origine sigură pentru celelalte state membre și, în opinia instanței de trimitere, această concluzie ar trebui să se aplice cu atât mai mult atunci când statul care ia măsuri de derogare este o țară terță.

⁵ Acestea sunt: dreptul la viață, cu excepția cazurilor de deces care rezultă din acte de război legale; interzicerea torturii; interzicerea sclaviei și a muncii forțate; interzicerea pedepselor fără temei legal.

⁶ A se vedea Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 18 ianuarie 1978 în cauza *Irlanda împotriva Regatului Unit*, nr. 5310/71, § 207.

⁷ A se vedea, spre exemplu, Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 20 martie 2018 în cauza *Mehmet Hasan Altan împotriva Turciei*, nr. 13237/17, § 94, și în cauza *Şahin Alpay împotriva Turciei*, § 78)

- 12 Cea de a doua interpretare propune o abordare conform căreia statul nu încetează să respecte drepturile și libertățile prevăzute de convenție chiar și după luarea măsurilor de derogare de la aplicarea obligațiilor. Într-adevăr, nici măcar derogarea în sine nu implică, de fapt, o „abandonare” completă a mecanismului de la Strasbourg pentru protecția drepturilor omului. Nu este vorba despre o denunțare a convenției în sensul articolului 58, ci despre o „modalitate de urgență” de respectare a acestor drepturi, și chiar și în acest mod, statul în cauză nu poate lua măsuri de derogare de la anumite drepturi.
- 13 Instanța de trimitere subscrie la interpretarea potrivit căreia derogarea în sensul articolului 15 din convenție are drept consecință automată faptul că țara în cauză nu mai este considerată o țară de origine sigură.

În ceea ce privește a doua întrebare preliminară (a recunoaște doar parțial ca sigură țara de origine)

- 14 În practica statelor membre, se pot găsi excepții teritoriale⁸ pentru anumite zone geografice sau excepții personale⁹ pentru solicitanții din țări de origine sigure. Cipru, Danemarca și Franța recunosc Moldova în întregime ca țară de origine sigură. Republica Cehă este singura care recunoaște Moldova ca țară de origine sigură, cu excepția Transnistriei.
- 15 Potrivit instanței de trimitere, recunoașterea unei țări ca fiind sigură trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de dreptul Uniunii. Posibilitatea unei limitări teritoriale și personale a fost, de asemenea, prevăzută în mod expres de Directiva 2005/85/CE a Consiliului din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat¹⁰, care a precedat actuala directivă și care, la rândul său, nu mai prevede în mod expres această posibilitate. În expunerea de motive a propunerii care conține proiectul actualii directive se indică faptul că dispoziția opțională care permitea statelor membre să aplice noțiunea de țară de origine sigură doar unei părți a unei țări este abrogată. Astfel, în cazul în care directiva, care, spre deosebire de predecesoarea sa, reglementează standarde comune, iar nu doar standarde minime pentru procedura de azil, nu conține o astfel de dispoziție, o țară

⁸ De exemplu, Republica Cehă, Danemarca și Finlanda recunosc Georgia ca fiind o țară de origine sigură, cu excepția Osetiei de Sud și a Abhaziei. În mod similar, Cipru și Republica Cehă continuă să prevadă o excepție pentru solicitanții ucraineni din Peninsula Crimeea, precum și din regiunea Donețk sau Lugansk. Ungaria recunoaște SUA ca țară de origine sigură, dar numai pentru statele care nu aplică pedeapsa cu moartea.

⁹ Luxemburg a recunoscut Benin și Ghana ca țări de origine sigure, dar numai pentru bărbați. Pe de altă parte, în cazul Rusiei, Danemarca aplică excepții pentru etnicii ceceni, solicitanții LGBTI, evreii ruși și persoanele active din punct de vedere politic care s-au confruntat cu abuzuri din partea autorităților. Danemarca are, de asemenea, o excepție generală pentru solicitanții LGBTI. Țările de Jos au, de asemenea, excepții pentru anumite grupuri de persoane din Armenia, Maroc și Tunisia.

¹⁰ A se vedea articolul 30 alineatul (1) din directivă.

ale a cărei părți din teritoriu nu îndeplinesc condițiile prevăzute în anexa I la directivă nu poate fi considerată o țară de origine sigură.

- 16 O concluzie contrară s-ar opune articolului 36 alineatul (1) și articolului 37 alineatul (1) din directivă și ar introduce un tratament procedural diferit pentru (i) o persoană dintr-o parte a țării în cauză desemnată ca fiind sigură, care trebuie să respingă prezumția de siguranță și care, în caz contrar, poate face obiectul unei măsuri de îndepărtare de pe teritoriul, indiferent de motivele specifice pentru care solicită azil, și (ii) o persoană dintr-o țară care face obiectul excepției teritoriale, care poate conta pe o examinare completă a cererii sale și pe o suspendare automată a executării în cazul unei eventuale contestații¹¹. Acest tratament diferențiat conduce, de asemenea, la un tratament diferențiat dezavantajos în comparație cu solicitanții din țări care nu sunt incluse deloc pe lista țărilor de origine sigure. Tratamentul diferențiat pe baza criteriului țării de origine încalcă, de asemenea, articolul 3 din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților. Excepțiile teritoriale afectează, de asemenea, în mod negativ examinarea cererilor de protecție internațională în temeiul articolului 8 din Directiva 2011/95/UE.
- 17 Conceptul de țară de origine sigură este menit să asigure o anumită simplificare procedurală pentru autoritatea administrativă care procesează cererea. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să poată utiliza această simplificare procedurală doar pentru țările „neproblematic”, în cazul în care (ca și în cazul statelor membre UE) este cu adevărat puțin probabil ca acestea să genereze refugiați sau persoane care au dreptul la protecție subsidiară. Cu toate acestea, în țările în care statul nu exercită un control efectiv asupra unei părți a teritoriului, acest caracter neproblematic lipsește. Ucraina ar putea fi un exemplu extrem al unei astfel de situații.
- 18 Pe de altă parte, instanța de trimitere este conștientă de faptul că punctul de vedere expus mai sus nu este lipsit de ambiguitate - așa cum o arată, de altfel, practica anumitor state membre, care continuă să considere anumite țări ca fiind sigure cu excepții teritoriale sau personale, și recunoaște că lipsa unei indicații exprese privind aplicabilitatea excepțiilor teritoriale poate fi interpretată și în sensul că directiva nu le exclude în mod absolut (deși intenția legiuitorului Uniunii a fost în mod clar alta).

În ceea ce privește a treia întrebare preliminară (examinarea din oficiu)

- 19 În domeniul sistemului european comun de azil, un rol central îl joacă articolul 46 alineatul (3) din directivă¹², care garantează că fiecare solicitant are dreptul la o

¹¹ Efectele unui astfel de tratament diferențiat sunt ilustrate de hotărârea Curții Federale a Canadei din 23 iulie 2015 în cauza Y.Z. vs. Canada (Cetățenie și imigrare), 2015 FC 892 (<https://bit.ly/3yAfzxx>)

¹² Legiuitorul ceh nu a transpus încă această dispoziție în ordinea juridică cehă. Prin urmare, aceasta are efect direct.

cale de atac efectivă împotriva unei decizii de respingere a cererii sale de protecție internațională. O cale de atac efectivă ar trebui să asigure o examinare completă ex nunc atât a faptelor, cât și a aspectelor juridice, cel puțin în fața instanței de prim grad de jurisdicție. În cauza prezentă, se pune problema dacă instanța care judecă în temeiul acestei dispoziții ar trebui să examineze ex officio chestiunea compatibilității cu anexa I la directivă a desemnării unei țări ca fiind sigură. Această dispoziție nu prevede în mod expres posibilitatea de a se pronunța din oficiu¹³.

- 20 În contextul ceh, problema este dacă instanța ar trebui să examineze din proprie inițiativă, de asemenea în absența unei obiecții din partea reclamantului, aspectul dacă desemnarea în regulament a țării în cauză ca țară de origine sigură este conformă cu directiva și dacă ar trebui să decidă că pârâtul nu ar putea emite o decizie în temeiul articolului 16 alineatul (2) din Legea privind azilul în cazul în care ar constata că regulamentul este contrar directivei în această privință.
- 21 Conform practicii naționale, instanța administrativă ar trebui să ia în considerare din oficiu viciul de procedură potrivit căruia autoritatea administrativă a emis o decizie care este exclusă de cadrul procedural al cauzei specifice¹⁴. Ipotetic, acest lucru s-ar putea aplica, de asemenea, unei situații în care autoritatea care se pronunță cu privire la o cerere de protecție internațională desfășoară o procedură în conformitate cu articolul 31 alineatul (8) litera b) din directivă, utilizând conceptul de țară de origine sigură, și decide că cererea este în mod vădit nefondată în sensul articolului 32 alineatul (2) din directivă, chiar dacă țara în cauză nu a îndeplinit condiția prevăzută în anexa I la directivă.
- 22 În cazul în care articolul 46 alineatul (3) din directivă nu permite instanței să examineze din oficiu și chestiunea compatibilității regulamentului cu anexa I la directivă, ar trebui să ne întrebăm ce altceva ar mai putea cuprinde o examinare completă a aspectelor juridice ale cauzei. Această dispoziție nu indică în sine faptul că o astfel de examinare ar trebui să fie efectuată numai în cadrul stabilit în observațiile solicitantului, astfel încât nu exclude în mod expres o examinare ex officio. În sprijinul acestui argument, se poate face referire și la principiul cooperării loiale în sensul articolului 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană¹⁵.

Prin urmare, instanța de trimitere consideră că, în temeiul articolului 46 alineatul (3) din directivă, această examinare trebuie să fie efectuată din oficiu și trebuie să includă chestiunea dacă, în sensul articolului 31 alineatul (8) litera b) din directivă, procedura accelerată ar fi trebuit să fie aplicată în speță.

¹³ Directiva menționează în mod explicit reexaminarea ex officio în alte situații, reglementate la articolul 46 alineatul (4) sau la articolul 46 alineatul (6).

¹⁴ A se vedea hotărârea Nejvyšší správní soud (Curtea Administrativă Supremă) din 10 mai 2017, nr. 2 As 163/2016-27.

¹⁵ A se vedea Avizul 1/09 al Curții din 8 martie 2011 (punctele 68 și 69).